

HLAVNÍ TÉMA

KONKURENČNÍ DOLOŽKA – VYPRÁZDNĚNÝ INSTITUT PRACOVNÍHO PRÁVA?

Nejvyšší soud nedávno rozhodoval zajímavý spor týkající se nároku zaměstnavatele z porušení konkurenční doložky bývalým zaměstnancem. Nejvyšší soud v této souvislosti řešil přiměřenost smluvní pokuty sjednané v konkurenční doložce podle zákoníku práce a to, zda požadavek zaměstnavatele při porušení konkurenční doložky na zaplacení smluvní pokuty představuje za daných okolností výkon práva v rozporu s dobrými mravy.

Skutkové okolnosti případu

Zaměstnankyně pracovala u zaměstnavatele od roku 2010 jako obchodní manažer, předmětem její práce bylo zejména získání nových zákazníků, udržení těch stávajících a péče o ně. Za tím účelem měla zaměstnankyně přístup do informačního systému zaměstnavatele, znala jeho sortiment, cenovou politiku a okruh zákazníků.

V pracovní smlouvě si strany sjednaly konkurenční doložku standardního znění dle znění zákoníku práce s tím, že peněžitě vyrovnání pro zaměstnankyni mělo být ve výši celého průměrného měsíčního výdělku za každý měsíc dodržování konkurenční doložky (jednalo se tedy o dvojnásobek oproti zákonnému minimu). Pro případ, že by zaměstnankyně konkurenční doložku porušila, byla sjednána smluvní pokuta ve výši průměrného ročního výdělku zaměstnankyně (tj. 420 000 Kč).

Strany se následně dohodly na skončení pracovního poměru. Dva měsíce na to bývalá zaměstnankyně konkurenční doložku vypověděla. Než se tak ale stalo, zákaz konkurence porušila tím způsobem, že nastoupila do práce ke konkurentovi bývalého zaměstnavatele. Pracovní poměr pak po 3 dnech ve zkušební době sama zrušila.

Posouzení soudem prvního a druhého stupně

Městský soud v Brně rozhodl tak, že vzhledem k intenzitě porušení povinnosti bývalou zaměstnankyní považoval za přiměřené, aby zaplatila

částku ve výši 35.000 Kč (tj. 1/12 sjednané smluvní pokuty) z toho důvodu, že během krátkého působení u konkurenčního zaměstnavatele mu nemohla předat všechny informace, zkušenosti, poznatky či znalosti pracovních postupů, které získala u předchozího zaměstnavatele.

K odvolání obou stran rozhodl Krajský soud v Brně tak, že bývalému zaměstnavateli přiznal nárok na celou výši smluvní pokuty (tj. 420.000 Kč). Soud byl toho názoru, že vzhledem k činnosti bývalé zaměstnankyně bylo sjednání konkurenční doložky na místě. Z výše poskytnutého plnění navíc bylo podle soudu zřejmé, že bývalý zaměstnavatel měl enormní zájem na tom, aby se odcházející osoba zdržela konkurenční činnosti. Soud pak dospěl k závěru, že smluvní pokutu z konkurenční doložky nebylo možné moderovat, protože vzhledem k okolnostem nebyla sjednána v rozporu s dobrými mravy ani nebyla nepřiměřená okolnostem případu, když nepřesahovala plnění, které by bylo zaměstnankyni poskytnuto v případě, že by zákaz konkurence dodržela.

Krajský soud mimo jiné dále uvedl, že bývalá zaměstnankyně nastoupila k novému zaměstnavateli bezprostředně po skončení předchozího pracovního poměru, takže měla zcela aktuální informace o předchozím zaměstnavateli. Její jednání tak mohlo mít pro bývalého zaměstnavatele daleko závažnější následky, než kdyby k porušení zákazu konkurence došlo s větším časovým odstupem.

Úvahy Nejvyššího soudu ke konkurenční doložce dle zákoníku práce

Po dovolání bývalé zaměstnankyně se věc dostala k Nejvyššímu soudu. Ten nejprve připomněl, že konkurenční doložka dle zákoníku práce umožňuje smluvně omezit na dobu určitou základní právo na svobodnou volbu povolání, a tím preventivně bránit zneužití informací nabytých v souvislosti s výkonem zaměstnání.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. David Šupej | advokát, Sedláková Legal

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Blížící se soumrak intra-unijních investičních arbitráží

Účastníci řízení o jmenování členů statutárního orgánu

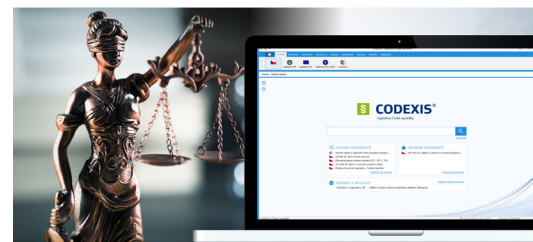
Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti jako exekuční titul

Možné rozšíření účasti spolků v povolovacích řízeních

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

 CODEXIS®

KOMPLETNÍ A AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ ZÁKONŮ

Výklady. Články. Komentáře.
Právní informace v souvislostech.

ZJISTIT VÍCE

STRUČNĚ

NÁHRADNÍ DORUČENÍ V CIVILNÍM SPORU

Doručení v civilním procesu vyvolává zásadní následky pro strany sporu i soud. Náhradní doručení by se tak mělo uplatňovat výjimečně. Jsou s ním spojeny zásadní otázky, které lze považovat za jedny ze základních problémů stojících na samém počátku procesu, který má být nejen právní, ale i spravedlivý.

 [celý článek](#)

MALÝ STAVEBNÍ SERIÁL – DÍL PRVNÍ

Prioritou není proces zadávání, ani zajištění plnění smlouvy pokutami – prioritou je úspěšné dokončení stavby! K tomu vede řádná příprava, srozumitelné zadání, projektové řízení a spolupráce účastníků výstavby (především objednatel, zhotovitel a projektanta) na základě dobré smlouvy.

 [celý článek](#)

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY – POVINNÁ ELEKTRONIZACE

U veřejných zakázek vstoupila od loňského října do hry povinná elektronizace. Znamená to, že od 18. 10. 2018 veškerá komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem v procesu zadávání veřejné zakázky probíhá elektronicky, včetně podávání nabídek, dodávání dokladů apod. V současné době je to asi největší revoluce, která se v zadávání veřejných zakázek udála.

 [celý článek](#)

NÁHRADA ŠKODY ZPŮSOBENÉ NESPRÁVNÝM ÚŘEDNÍM POSTUPEM

Podnikatelé i občané se při své činnosti často střetávají s výkonem státní moci, jež pro ně může mít zcela zásadní následky. Nejde jen o to, že subjektu může být např. vyměřena sankce či omezena činnost. Jsou i další negativní následky úředního postupu, které nakonec snižují ekonomické výsledky a komplikují rozvoj podnikání. Může dojít k poškození pověsti, ztrátě času, nebo zatížení administrativou.

Zejména v případech, kdy došlo k zjevnému porušení právních předpisů ze strany státu, je nasnadě domáhat se náhrady škody. Tento článek by měl poukázat na specifické aspekty, jež tuto problematiku postihují a odlišují ji od běžných škodních sporů v civilním či obchodním právu. Zásadním způsobem byla odpovědnost státu za pochybení při jeho činnosti

upravena zákonem č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „Zákon“). Přijetí této normy je jistě pozitivní, jelikož jednoznačně dává občanům právo domáhat se odškodnění. Na druhou stranu je třeba chápat, že Zákon také výrazným způsobem uplatnění odpovědnosti reguluje. Proto je třeba v případech, kdy se subjekt cítí poškozen, velice pečlivě prozkoumat možnosti uplatnění škody a důsledně dodržet veškeré zákonné podmínky, jinak může dojít až ke ztrátě nároku či jeho značné limitaci.

Prvně je zde několik aspektů, které mohou škodní jednání podřadit pod režim Zákonu, stejně jako je z něj vyloučit. Případně nesprávné vyhodnocení těchto aspektů by mělo fatální následky, pokud by

se subjekt domáhal náhrady škody v nesprávném režimu. Nejdříve je tedy třeba vyhodnotit, zda činnost, jež škodu způsobila, byla prováděna v rámci výkonu státní moci (ve smyslu Zákonu). Nejde rozhodně pouze o činnosti správních orgánů v nejužším slova smyslu. Stejně tak může jít o výkon orgánů samosprávných celků, nebo zvláštních osob, jimž byly některé úkony v rámci správy státu svěřeny (agentury, notáři, exekutoři apod.). Rozbor tohoto aspektu by byl nepochybně poměrně rozsáhlý a lze tedy pouze konstatovat, že náležitost tohoto prvku je třeba pečlivě přezkoumat v každém konkrétním případě. Dále je stanoveno, že úkony způsobilé způsobit škodu ve smyslu Zákonu jsou buď rozhodnutí (soudní a správní), nebo nesprávný úřední postup.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Jan Plavec | Plavec & Partners, advokátní kancelář

JUDIKATURA

ÚČAST EKOLOGICKÝCH SPOLKŮ V ŘÍZENÍ

II. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Jaroslav Fenyk) zamítl ústavní stížnost Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic podanou proti rozsudkům Nejvyššího správního soudu, Městského soudu v Praze, rozhodnutí Ministerstva životního prostředí a přípisu České inspekce životního prostředí.

Stěžovatelka v řízení vedeném před správními soudy marně usilovala o to být účastníkem správního řízení vedeného Českou inspekcí životního prostředí se Správou Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava (dále jen „Správa Národního parku“). Správa národního parku měla spáchat správní delikt spočívající v nedovoleném zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů a vykonávat činnost zakázanou ve zvláště chráněném území – na pozemcích v Národním parku Šumava. Stěžovatelka se svého účastenství v tomto řízení dovolávala na základě § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny („ZOPK“), podle kterého je občanské sdružení oprávněno za podmínek a v případech podle odstavce 2 tohoto ustanovení účastnit se řízení podle ZOPK.

Ustanovení § 70 odst. 2 ZOPK stanoví, že „občanské sdružení... jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny..., je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona, s výjimkou řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí podle § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Řízení vyvrcholilo před Nejvyšším správním soudem, který se ztotožnil s názorem Ministerstva životního prostředí a Městského soudu v Praze, že spojení „při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona“, poukazuje na prospektivní povahu řízení, jichž se mají ekologické spolky účastnit.

[celý článek](#)

K POVINNOSTI NEZLETILÉHO HRADIT UBYTOVÁNÍ

IV. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Jan Musil) vyhověl ústavní stížnosti Střední školy polytechnické v Olomouci a zrušil rozsudek Okresního soudu v Šumperku, neboť jím bylo porušeno základní právo stěžovatelky na soudní ochranu a spravedlivý proces a právo na ochranu vlastnictví a pokojné užívání majetku.

Střední škola polytechnická v Olomouci poskytla své žákyni X. Y., které v té době bylo sedmnáct a půl roku, ubytování v domově mládeže, který škola provozovala. Vzhledem k tomu, že žákyně nezaplátila ubytování za čtyři měsíce a na výzvu k úhradě částky 4 000 Kč s příslušenstvím nereagovala, podala škola k Okresnímu soudu v Šumperku návrh na vydání platebního rozkazu. Okresní soud provedl ve věci jednání a poté návrh školy zamítl.

Okresní soud shledal, že škola skutečně v dané době poskytla žákyni ubytování, aniž by za něj obdržela platbu. Zároveň však dospěl k závěru, že nebyla platně uzavřena smlouva o ubytování. Proto se soud dále zabýval možností posoudit nárok z titulu bezdůvodného obohacení a dospěl k závěru, že o bezdůvodné obohacení nejde. Soud konstatoval, že ubytování pro nezletilou žákyni objednala její matka a dcera neměla takovou svéprávnost a samostatnost, aby se mohla bez matky o způsobu ubytování svobodně rozhodnout. Podle okresního soudu je nemyšlenelné, aby rodič takovým způsobem uvedl své nezletilé dítě do situace, v níž dojde k zadlužení dítěte při jeho vstupu do plnohodnotného života. Při své argumentaci okresní soud zároveň poukázal na rozhodovací praxi Ústavního soudu, týkající se odpovědnosti nezletilých za dluhy vzniklé v souvislosti s místními poplatky a jízdami „načerno“.

Stěžovatelka se poté obrátila na Ústavní soud. Ve své ústavní stížnosti namítala, že nezletilá žákyně, která téměř nabyla plné svéprávnosti, je způsobilá uzavřít smlouvu o ubytování, a závěr soudu o tom, že tomu tak není, představuje odepření spravedlnosti.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

PAVEL STANĚK

Jaké jsou chystané legislativní změny v oblasti exekucí? Jakými zeměmi by se měl český zákonodárce v této oblasti inspirovat? Jaké změny by v praxi přineslo zavedení principu teritoriality či pravidla jeden dlužník - jeden exekutor? Kudy vede cesta, která by přinesla zrychlení vymáhacího procesu?

„Musí se stát opět normální, že dluhy se mají platit, a ne, aby bylo standardem, že půjčku splácet nemusím a nic mě k tomu nemotivuje“ - říká JUDr. Pavel Staněk – advokát a prezident České asociace věřitelů, který odpovídal v následujícím rozhovoru.

Na konci října byla vládou smetená ze stolu „pirátská novela“ exekučního řádu. Jaké hlavní změny měla navrhaná novela zavést?

Jde již o několikátý pokus o zavedení teritoriality, neboli územní působnosti exekutorů, což je dlouholetým evergreenem. Exekuce jsou společensky velmi citlivou a hojně diskutovanou otázkou, takže do jisté míry není s podivem, že ani současná politická garnitura nenechala toto téma bez povšimnutí. Nebudu hodnotit kvalitu tohoto návrhu, to ponechám k posouzení jiným legislativním odborníkům, nicméně pokud by změny v oblasti exekucí měly vést právě cestou zavedení teritoriality, nevidím v nich žádný smysl, ani pozitivní přínos – a to ani z pohledu věřitelů, kterým by omezily právo na výběr exekutora, ani z pohledu dlužníků, kterým by dle mého názoru rovněž žádná významná pozitiva nepřinesly. O výhodách a nevýhodách zavedení teritoriality toho za poslední roky bylo řečeno a napsáno již opravdu mnoho, osobně jsem se ale doposud stále nesetkal

pokračování na straně 3

NOVELA ZÁKONA O DPH

Dne 17. 1. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 6/2019 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonodárce touto krátkou novelou o šesti změnových bodech upravuje sazbu daně z přidané hodnoty u hromadné pravidelné dopravy cestujících a jejich zavazadel, když pozemní hromadnou pravidelnou dopravu cestujících a jejich zavazadel (s výjimkou osobní dopravy lyžařskými vleky), stejně tak jako vodní hromadnou pravidelnou dopravu cestujících a jejich zavazadel zařadil mezi služby podléhající druhú snížené sazby daně. Dle důvodové zprávy nebylo dosavadní zařazení v první snížené sazbě daně z přidané hodnoty v souladu s veřejným zájmem na využívání a rozvoji veřejné dopravy, jelikož zdanění v obecné rovině navyšuje cenu jízdného a vůči potenciálním zákazníkům působí demotivačně.

Naopak přesunem do příhodnější daňové sazby má dojít ke zlevnění jízdného, případně, pokud by jeho ceny zůstaly zachovány, mají být prostředky neodvedené na daní využity ve prospěch rozvoje veřejné dopravy. Potenciálně mají daně prostředky posloužit také pro navýšení mezd řidičů ve veřejné dopravě, jichž je v České republice stále nedostatek a současná úroveň mezd pro ně nemá představovat dostatečnou motivaci.

Byť je v zákoně uvedeno, že měl nabýt účinnosti dnem 1. 1. 2019, tohoto dne své účinnosti nabýt nemohl. Z důvodu zdržení legislativního procesu totiž byl ve Sbírce zákonů publikován až dne 17. 1. 2019, přičemž zákon o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv jasně stanoví, že v žádném případě není možné, aby právní předpis nabyl své účinnosti dříve než dnem publikace ve Sbírce zákonů. V takovém případě je, dle rozsudku Nejvyššího správního soudu (4 Ans 5/2007-60), nutné pohlížet na ustanovení o účinnosti jako na neexistující a aplikovat obecné pravidlo o účinnosti právního předpisu patnáctým dnem po vyhlášení. S přihlédnutím k tomuto tedy zákon své účinnosti nabyl dnem 1. 2. 2019.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NOVELA NOTÁŘSKÉHO ŘÁDU

Dne 17. 1. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 7/2019 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Dle důvodové zprávy je tato krátká novela o třech změnových bodech nezbytná pro zajištění implementace rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-575/16, Komise v. Česká republika. Na jejím základě má propříště být namísto podmínky státního občanství České republiky pro uchazeče o povolání notáře a pro zápis do seznamu notářských kandidátů a do seznamu notářských koncipientů zavedena podmínka státního občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace. Naopak pozbytí státního občanství členského státu Evropské unie, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace bude důvodem k odvolání notáře nebo k vyškrtnutí ze seznamu notářských kandidátů nebo ze seznamu notářských koncipientů.

Zákon své účinnosti nabývá dnem 1. 4. 2019.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

VYHLÁŠKA O VYDÁNÍ ZLATÉ 100 000 000 Kč MINCE

Dne 24. 1. 2019 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 21/2019 Sb. vyhláška o vydání zlaté 100 000 000 Kč mince ke 100 letům česko-slovenské koruny.

Česká národní banka na jejím základě dnem 31. 1. 2019 ke 100 letům česko-slovenské koruny vydala vysokohmotnostní zlatou minci v nominální hodnotě 100 milionů Kč. Mince vyrobená ze zlata o ryzosti 999.9 je vydána v jediném kuse a má být výstavním exponátem. Její hmotnost činí 130 kg, průměr pak 535 mm a síla 48 mm. Na lící straně mince je uprostřed mincovního pole ztvárněno logo České národní banky „ČNB“, které částečně překrývá zobrazení kolku hodnoty 1 K z roku 1919. Na rubové straně mince je stylizovaný monumentální český heraldický lev se srdečním štítem se znakem Slovenska.

Vyhláška své účinnosti nabyla dnem 31. 1. 2019.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

ČLÁNEK

NÁKLADY ŘÍZENÍ V CIVILNÍCH SPORECH O NÁHRADY PŘI UBLÍŽENÍ NA ZDRAVÍ

Článek se zaměřuje na problematiku spojenou s určením výše vybraných nákladů řízení a jejich náhradou ve sporech o náhrady při ublížení na zdraví. Obecné výklady jsou potlačeny, pozornost je směřována především na zodpovězení praktických otázek a na nastínění řešení existujících rozporů.

 číst více na www.pravniprostor.cz

FINANČNÍ ZÁRUKA VE SVĚTLE ROZSUDKU NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČR

Finanční záruka je zajišťovacím institutem upraveným v ust. § 2029 – § 2039 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jehož úprava je do značné míry převzata z předchozí úpravy v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, a to bankovní záruky dle ust. § 313 – § 322 obchodního zákoníku.

 číst více na www.pravniprostor.cz

ROZHOVOR

... s žádnými argumenty, které by mě o jejich přínosech a potřebnosti přesvědčily.

Avšak s přenosem agendy vztahující se k zahájení exekučního řízení na exekuční soud se v návrhu, který pochází z pera Ministerstva, také počítá...

Domnívám se, že ani Ministerstvo doposud nenašlo žádná pozitivní, která by tyto změny dostatečně odůvodnila. Byly vypracovány 2 analýzy, které jednoznačně potvrdily, že exekutorská teritorialita v našich poměrech nepřinese nic dobrého. Dále z nich vyplývá zjištění, že mezi exekutorskými úřady jsou naprosto diametrální rozdíly a fungují natolik odlišně, že plošné zavedení územní působnosti by bylo krokem, na který nejsou připraveni ani exekutoři, ani justice, ani nikdo další. Zároveň by to prokazatelně vedlo k výraznému poklesu vymahatelnosti pohledávek. Osobně tedy úplně nerozumím tomu, proč se zákonodárci k tomuto nápadu neustále vrací a proč si Ministerstvo spravedlnosti raději nějaký čas nepočká např. na výsledky ze Slovenska, kde byla teritorialita zavedena před necelými dvěma lety. Slovensko je České republice velmi blízké jak z pohledu společenského a ekonomického, tak i legislativního. Stálo by tedy za to vyčkat, jak se s danou změnou „poperou“ naši sousedé, ověřit si fakta, která z toho vzejdou, a následně na základě příslušných expertiz předložit návrhy případných legislativních změn. A ne jít opět touto „pirátskou metodou“ a snažit se do Sněmovny dostat předpis, který něco nějak upraví, aniž by se někdo předtím hluboce zamyslel nad tím, kam to bude směřovat.

Jaké další připravované či projednávané legislativní změny se nyní v oblasti exekucí chystají?

Domnívám se, že evergreen jménem teritorialita nekončí. Pirátský návrh byl sice vládou smeten ze stolu, jsem ale téměř sto procentně přesvědčen, že se brzy objeví další návrhy v tomto duchu.

[celý rozhovor](#)

Karolina Drachovská | redaktor

MONITOR STAVEBNICTVÍ

ZJISTĚTE VÍCE

PRÁVNÍ PROSTOR

Chcete si přečíst i starší čísla časopisu PRÁVNÍ PROSTOR?

Staňte se registrovaným uživatelem portálu a získajte přístup do archivu časopisu

ZAREGISTROVAT SE